

FAKULTETA ZA MATEMATIKO IN FIZIKO

ODDELEK ZA MATEMATIKO IN MEHANIKO

STATISTIKA

2. KOLOKVIJ

19. JANUAR 2004

IME IN PRIIMEK: _____ VPISNA ŠT:

--	--	--	--	--	--	--	--

NAVODILA

Pazljivo preberite besedilo naloge, preden se lotite reševanja. Naloge so 4, na razpolago pa imate 90 minut.

Naloga	a.	b.	
1.			
2.			
3.			
4.			
Skupaj			

1. (25) Iz množice $\{1, 2, \dots, n\}$ ($n \geq 3$) naključno izberemo tri števila. Vsaka podmnožica treh števil naj bo enako verjetna. Označimo najmanjše od izbranih treh števil z X , srednje z Y in največje z Z .

a. (10) Izračunajte $P(X = k)$ za $k = 1, 2, \dots, n - 2$.

b. (15) Izračunajte $P(Y = k)$ za $k = 2, 3, \dots, n - 1$.

2. (25) Kovanec mečemo, dokler ne dobimo ali m grbov ali m števil, kjer je $m > 1$ dano celo število. Označite z X število potrebnih metov. Privzemamo, da so meti med sabo neodvisni in je verjetnost za grb enaka verjetnosti za številko, torej $1/2$.

a. (10) Izračunajte $P(X = k)$ za vse $k = m, m + 1, \dots, 2m - 1$.

b. (15) Izračunajte $E(X)$.

Namig: Upoštevajte, da je

$$\sum_{k=m}^{2m-1} P(X = k) = 1$$

za vsak m , torej tudi za $m + 1$. Preverite, da je

$$k \binom{k-1}{m-1} = m \binom{k}{m}.$$

3. (25) Na voljo vam je naslednja igra na srečo. Stavite \$ 1 na neko število, ki lahko pade na pošteni igralni kocki. Nato vržete 4 poštene kocke. Če se vaše stavljeno število ne pojavi na nobeni kocki, izgubite stavo, v nasprotnem primeru dobite toliko dolarjev, kolikor kock je padlo s to vrednostjo. Naj bo X dobiček ob koncu te igre.

- a. (10) Določite porazdelitev slučajne spremenljivke X .
- b. (15) Izračunajte pričakovani dobiček $E(X)$ ter varianco $\text{var}(X)$ v tej igri.

4. (25) Naj bosta n in k dani števili z $n > k > 1$. V genetiki nastopi naslednji problem: V dve vzporedni vrsti napišemo $2n$ znakov, tako da je v vsaki vrsti n znakov. Znake povsem naključno izbiramo med črkama A,C,T in G, tako da so izbire neodvisne, vsak znak pa bo izbran z verjetnostjo $1/4$. Prvimo, da imamo ujemanje na segmentu od i do $i+k$, kjer je $i = 1, 2, \dots, n-k$, če so na pozicijah $i, i+1, \dots, i+k$ v prvi in drugi vrsti enaki znaki.

- a. (10) Izračunajte verjetnost ujemanja na segmentu od i do $i+k$.
- b. (15) Naj bo X število segmentov, kjer imamo ujemanje. Segmentov dolžine k je $n-k$. Izračunajte $E(X)$.